

Wat bedoelde Mussert met die 'verantwoordelijkheid voor het zenden van een Nederlands bataljon'?

Hij was Himmler in belangrijke mate tegemoet gekomen.

In '40 was Mussert eigenlijk niet verder gegaan dan te verklaren dat hij tegen dienstneming van Nederlanders bij de *Waffen-SS* 'geen bezwaar' had. Uit de NSB en met name uit de WA, die daar natuurlijk in de eerste plaats voor in aanmerking kwam, waren naar verhouding slechts weinigen tot die dienstneming overgegaan. Kennelijk hadden Himmler, Seyss-Inquart en Rauter zich afgevraagd hoe zij Mussert tot meer positieve medewerking konden bewegen. Besloten was, hem voor een bezoek aan de *Waffen-SS*-opleiding bij München uit te nodigen. Het vond in de tweede helft van januari plaats. Seyss-Inquart en Rauter waren van de partij, maar ook Schmidt die geen vriend van de *SS* was, en uit het Nederlandse kamp reisden niet alleen Mussert en van Geelkerken samen met de gehele hogere staf van de WA naar de Beierse hoofdstad maar ook Rost, Feldmeijer en enkele van diens naaste medewerkers. Het Nederlandse gezelschap kreeg het concentratiekamp Dachau te zien dat hen als een keurig en ordelijk geheel trof. Mussert liet in het hotel te München waar hij logeerde, twee mappen met '*sehr wichtige Aufzeichnungen*' liggen die prompt zoek raakten,¹ Himmler hield een toespraak waarin hij zei dat van een *Anschluss* van Nederland bij Duitsland geen sprake zou zijn en Feldmeijer was zeer tevreden over de afloop: 'Vruchtbaar bezoek', schreef hij aan zijn ouders, 'vooral voor onze *SS* . . . Alles in orde.'²

Drie weken na zijn terugkeer in Nederland richtte Mussert (14 februari '41) een bekendmaking tot alle leden van de NSB. Hij riep hierin op tot dienstneming in het al genoemde Nederlandse bataljon, 'dat', aldus Mussert, 'bestemd zal zijn om als een onderdeel van de Duitse Weermacht in dit jaar mede ten strijde te trekken'. Er is, schreef hij, 'geen bezwaar tegen' dat dat bataljon 'de eed van trouw aflegt aan de '*Führer aller Germanen*.' De persoonlijkheid van de *Führer* moet onze waarborg zijn en is onze waarborg dat nimmer bevelen gegeven zullen worden in strijd met de eer en de belangen van ons volk.'³

De eed van trouw die Mussert aanvaardbaar geacht had, was er dus een aan Hitler niet als Duits staatshoofd maar als '*Führer aller Germanen*'. Maar

¹ RK: telexberichten, 27 en 28 jan. 1941 (T 7/171342 en 8/171510). ² Brief, 22 jan. 1941 (Doc I-468, a-3). Het kan zijn dat die laatste woorden hierop sloegen dat Feldmeijer verlof kreeg, bij de *Waffen-SS* deel te nemen aan de veldtocht op de Balkan. De *SS-Standarte 'Westland'* trad pas voor het eerst in actie bij de invasie van de Sowjet-Unie. ³ Tekst in BRvC: Dossier-Mussert, V blauw.